

Kúria végzése

Az ügy száma: Bhar.III.1/2020/14.

A határozat szintje: harmadfok

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Dr. Soós László, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: nyilvános ülés

Az ülés napja: 2020. szeptember 1.

Az ügy tárgya: hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette

Vádlott:

Első fok: Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa, 43.Kb.30/2017/38., ítélet, tárgyalás, 2019. április 29.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, 6.Kbf.49/2019/14., ítélet, nyilvános ülés, 2019. december 4.

Rendelkező rész

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt a vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a pótmagánvádló és jogi képviselője által bejelentett másodfellebbezéseket elbírálva a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.49/2019/14. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a pótmagánvádlót a harmadfokú eljárásban felmerült 14.400 (tizennégyezer-négyszáz) forint bünygyi költségnek az állam javára történő megfizetésére.

Indokolás

I.

- [1] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2019. április 29. napján kihirdetett 43.Kb.30/2017/38. számú ítéletével a pótmagánvádló vádindítványa alapján a vádlottat bűnösnek mondta ki hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében [Btk. 301. § (1) bekezdés], ezért őt megrovásban részesítette.
- [2] Az ítéletet a pótmagánvádló és jogi képviselője tudomásul vették, a vádlott és védője felmentésért fellebbezett.
- [3] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2019. december 4. napján meghozott 6.Kbf.49/2019/14. számú ítéletével az elsőfokú határozatot megváltoztatta, és a vádlottat az ellene hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntettének vádja alól felmentette.

II.

- [4] A másodfokú ítélet ellen a pótmagánvádló és jogi képviselője a vádlott terhére, bűnösségének megállapítása, az elsőfokú ítélet helybenhagyása érdekében jelentett be fellebbezést.
- [5] A vádlott és védője a másodfokú ítéletet tudomásul vette.
- [6] A pótmagánvádló jogi képviselőjének indokai szerint négy kérdéskör vizsgálata szükséges.
- [7] Egyrészről, hogy a pótmagánvádló a magatartásával akadályozta-e a rendőri intézkedést, az egyáltalán jogszerű volt-e, továbbá, hogy a vádlott cselekménye arányban állt-e a pótmagánvádló magatartásával, és végül, hogy miért tűnt el a cselekménysorról az egyik rendőr által mobiltelefonnal készített felvétel.
- [8] A jogi képviselő álláspontja szerint a pótmagánvádló a törvényes képviseleti jogának megfosztása, vagyis az intézkedő rendőrök felróható magatartása miatt kiabálásával, vitatkozásával, a kutatott helyiség bejárásával, az ajtók visszazárásával nem akadályozta a jogszerűségében az általa megkérdőjelezett rendőri intézkedést.
- [9] A pótmagánvádlót a rendőrök akadályozták a törvényes képviselői jogainak gyakorlásában, de tevőlegesen nem szegült ellen az intézkedésnek. A rendőrökkel is közölte, hogy az intézkedéssel nem ért egyet, mert a fia elleni gyámhatósági körözést már visszavonták. A pótmagánvádló mint törvényes képviselő számára a rendőrök a körözési nyilvántartás adatait nem mutatták meg, holott ennek akadályát nyomozástaktikai okok sem képezték. Ellenben alátámasztotta volna a rendőri intézkedés jogszerűségét, és tisztázhatta volna, hogy az eljárás indoka nem a gyámhatósági körözés.
- [10] Ha a pótmagánvádló alapos felvilágosítást kap a fia ellen kibocsátott elfogatóparancsról, akkor nem akként élte volna meg a helyzetet, hogy már visszavont körözés miatt bilincseltek meg a fiát, és tartanak házkutatást.
- [11] A jogi képviselő hivatkozott az elkövetés idején hatályban volt 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) több rendelkezésére, így a fiatakorú törvényes képviselőjének jogait szabályozó 451. §-ára, a védő és a terhelt jelenléti jogáról rendelkező 43. § (2) bekezdésére és 50. §-ára, az eljárás során keletkezett irat másolatának kiadásáról szóló 70/B. §-ára.
- [12] A pótmagánvádló szavahihetőségéhez nem fért kétség az eljárás során, következetesen csak a vádlott tevékenységével szemben tett terhelő vallomást, felindultságát pedig a fiát és őt ért inzultus alapozta meg. A szakértői vélemény is rögzíti, hogy a pótmagánvádló a sérüléseket fokozottabban éli meg, az elsőfokú bíróság pedig azt is megállapította, hogy jellemzi őt a hatóságokkal szembeni bizalmatlanság, az együttműködési szándék alacsony szintje.
- [13] Összességében a jogi képviselő szerint a pótmagánvádló magatartása nem akadályozta a rendőri intézkedést, amelynek jogszerűségét is vitatta a fellebbezés indokolása.
- [14] A jogi képviselő álláspontja szerint a másodfokú bíróság tévedett, de részben iratellenes is az a megállapítása, hogy jogszerű volt a rendőri intézkedés, a házkutatásra halaszthatatlan nyomozati cselekményként került sor.
- [15] Az elsőfokú bíróság ugyanis azt rögzítette, miszerint nem lehetett megállapítani, hogy a cím felkeresésének oka az volt, hogy megtalálják a pótmagánvádló fiának személyi okmányait, vagy kábítószeret kerestek, esetleg a Rendőrkapitányság által kiadott elfogatóparancs miatt zajlott a házkutatás. Az elsőfokú bíróság szerint nem volt megállapítható, hogy a közrendvédelmi vagy a bűnügyi szolgálati ág irányítása alatt folyt a rendőri intézkedés.
- [16] Az eljárás során tehát nem lehetett megállapítani, hogy milyen alapügyben került sor halaszthatatlan cselekményként a házkutatás foganatosítására. Ha pedig az eljárás jogszerűsége sem kétséget kizáróan bizonyított, a hivatali visszaélés büntetnie lenne megállapítható.
- [17] A jogi képviselő a rendőri intézkedés arányossága kérdésében az elsőfokú bíróság megállapításával értett egyet. Idézte a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) arányosság követelményét felállító 15-16. §-át, valamint a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról

rendelkező 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 39-40. §-át.

- [18] Álláspontja szerint a vádlott magatartása nem állt arányban a pótmagánvádló viselkedésével, aki nem szegült ellen tetteleg a rendőri intézkedésnek, viszont alkalmas volt súlyos sérülés okozására is.
- [19] Végül a jogi képviselő kitért arra is, miszerint felettébb gyanús, hogy miért tűnt el a rendőri intézkedésben részt vett Bodzán Lajos rendőr törzsszázlós által a telefonjával készített felvétel. Egyrészt ugyanis a pótmagánvádló ellen eljárás indult, és a felvétel a rendőrök számára jó bizonyíték lett volna, másrészt igazolta volna a vádlott ártatlanságát is. Az írásba foglalt jelentésben sem jelenik meg a felvétel ténye, ezzel szemben a felvétel sorsát illetően a rendőrök vallomása egymásnak is ellentmond.
- [20] A kifejtettekre figyelemmel a jogi képviselő indítványozta, hogy a Kúria mint harmadfokú bíróság a másodfokú ítéletet változtassa meg, a vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk. 301. § (1) bekezdése szerinti hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, alkalmazzon vele szemben megrovást, és kötelezze a jogi képviselő munkadíjának büntügyi költségként történő megfizetésére.
- [21] A Kúria az ügyben a Be. 620. § (1) bekezdésére figyelemmel nyilvános ülést tartott, melyen a pótmagánvádló és jogi képviselője az írásbeli indítványát változatlanul fenntartotta. A vádlott és a védő a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.
- [22] A védő a perbeszédében kifejtette, miszerint általános és elsődleges kiindulás az, hogy a rendőri intézkedésnek a jogszerűségét kétségbe lehet vonni, de a helyszínen nem lehet akadályozni. A rendőri intézkedésnek - hacsak nem nyilvánvalóan bűncselekmény, amit éppen tesz az intézkedő rendőr - nem lehet ellenszegülni, annak mindenki, akivel szemben a rendőri intézkedés zajlik tartozik alávetni magát. Azt utólagosan lehet bírálni, adott esetben bírói szakig el lehet juttatni akár a házkutatás jogszerűségét, akár az elfogatóparancs alapján történő letartóztatást vitatva, de ez egy olyan jogi eljárás, ami nem akaszthatja meg azt az intézkedést, amit a rendőrök végrehajtanak.

III.

- [23] A pótmagánvádló és jogi képviselőjének másodfellebbezése a következők szerint nem alapos.
- [24] Az ügyben a Be. 615. § (2) bekezdés b) pontja alapján harmadfokú eljárásnak van helye, mert a másodfokú bíróság az első fokon elítélt vádlottat felmentette.
- [25] A fellebbezés a Be. 615. § (3) bekezdés a) pontja alapján magát az ellentétes döntést sérelmezi.
- [26] A felülbírálat terjedelmét a Be. 618. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja határozza meg, ekként a Kúria a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését és magát az első- és a másodfokú bíróság eljárásnak törvényességét bírálja felül.
- [27] A harmadfokú felülbírálat során a Kúria nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, ami feltétlen hatályon kívül helyezési okot képez, és az ügy érdemi elbírálását kizárja, ideértve a tényállás megállapítására, illetve javítására vonatkozó eljárási rendelkezések betartását is.
- [28] Ehhez képest a Kúria a Be. 619. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú eljárásban is irányadónak tekintette az elsőfokú katonai tanács által megállapított és az ítéletábra által is elfogadott tényállást.
- [29] A Btk. 301. § (1) bekezdése szerint az a hivatalos személy, aki eljárása során mást tetteleg bántalmaz, büntettet követ el.
- [30] A bűncselekménynek kettős jogi tárgya van. Egyrészt a hivatalos személy köteleességszerű eljárásához fűződő érdek, másrészt a köteleességszegésnek az a következménye, amely a hivatal működésén kívül jelentkezik, ez pedig az emberi méltóság sérelme.
- [31] A hivatalos eljárás minden olyan tevékenységet magában foglal, amelynek teljesítése összefügg a hivatalos személy kiemelt helyzetével, jogaival és kötelezettségeivel.
- [32] Az elkövetési magatartás a tetteleges bántalmazás, azaz a más teste ellen irányuló, a testi épséget vagy a becsületet érintő támadás. A bántalmazás lehet ütés, lökés, rúgás, vagy olyan magatartás, amely tetteleges becsületsértésként lenne értékelhető (így például a leköpés, hajhúzás, az orr fricskázása stb.).

- [33] A (nem vitatott) tényállás szerint a pótmagánvádló fiatalkorú fia ellen a Rendőrkapitányság aljas indokból vagy célból elkövetett könnyű testi sértés büntette és más bűncselekmények miatt elfogatóparancsot bocsátott ki, amely az elfogáskor érvényben volt. Emellett a vádlott szolgálati helyét, a Rendőrkapitányságot arról értesítette az általános iskola igazgatója, miszerint az egyik tanuló látta, hogy a pótmagánvádló fiatalkorú fia valamilyen drogot árul az iskolában.
- [34] A rendőrök a bejelentést követően jelentek meg az iskolában, ahol a pótmagánvádló fiát elfogták, majd megbilincselését követően elszállították a házkutatás helyszínéül szolgáló abba az ingatlanba, ahol annak tulajdonosa, továbbá a pótmagánvádló tartózkodtak.
- [35] A halaszthatatlan nyomozási cselekményként megkezdett házkutatás közben a pótmagánvádló - abban a hiszemben, hogy a rendőri intézkedésre a fia korábbi eltűnése miatt kiadott, de addigra már visszavont személykörözés miatt került sor - járkált a lakásban, a kinyitott fiókokat a rendőrök után visszazárta, fia megtalált személyi igazolványát és lakcímkártyáját újra elrakta és kiabált is a rendőrökkel, elsősorban a vádlottal, ami egy idő után köztük kölcsönössé vált.
- [36] A pótmagánvádló tevőlegesen nem szegült az intézkedés ellen, viszont többször kifejezésre juttatta, hogy azzal nem ért egyet, mert már visszavonták a fia elleni gyámhatósági körözést. A rendőrök a pótmagánvádlóval közölték, hogy fia ellen érvényes körözés van kiadva, ezért állították elő. Ezt követően a házkutatás eredményes lefolytatása érdekében felhívták, hogy maradjon a ház egyik szobájában. A pótmagánvádló ennek nem kívánt eleget tenni, megpróbálta a szobát elhagyni, hogy a fiával beszélni tudjon.
- [37] „A vádlott eleinte visszalökte, illetve visszatolta a pótmagánvádlót a szobába, majd amikor a pótmagánvádló az ágyra fellépve megpróbálta őt kikerülni, és úgy elhagyni a helyiséget, a vádlott a jobb keze könyökhajlatával a pótmagánvádlót a nyakánál fogva hátulról előre fogással megragadta, hogy így húzza vissza. A nyak megragadása folytán a pótmagánvádló testi sérülést nem szenvedett.” (elsőfokú ítélet 3. oldal negyedik bekezdés második, harmadik mondata; másodfokú ítélet 4. oldal második bekezdés második mondat).
- [38] Nem sértett törvényt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, amikor a vádlottat az ellene emelt vád alól felmentette.
- [39] A jogi képviselő fellebbezésének indokolásában kifejtettekkel a Kúria az alábbiak szerint nem értett egyet.
- [40] A rendőri intézkedés jogszerűségéhez nem fér kétség.
- [41] Törvényi célból, törvényi indok alapján a testi kényszer alkalmazása az erre feljogosított fegyveres rendvédelmi szervek tagjai által az alkotmányos jogrend része.
- [42] A konkrét - hivatalos személy által tevőleges cselekvésben megnyilvánuló - intézkedés esetében a törvény értelemszerűen megosztja a kompetenciát. A törvény magára vállalja annak megállapítását, hogy milyen célból, milyen okból, milyen magatartás tanúsítható a törvény nevében. (Amint a másodfokú bíróság azt részletesen kifejtette; másodfokú ítélet 4. oldal negyedik bekezdés, 5. oldal első bekezdés). Ehhez képest a törvényi cél egzakt, egyértelmű, viszont - értelemszerűen - az ok megléte és ahhoz mérten a magatartás mibenléte már a ténylegesen cselekvő hivatalos személy belátásán is múlik. Ez természetes. Viszont ebben sincs törvényi támpont nélkül. Az egyik ilyen az úgynevezett szükséges és arányos magatartási mérce, amely lényege szerint nem a két fél testi adottságai, hanem a törvényi cél elérése és az ellenszegülő magatartás mibenléte között kell biztosítani az indokoltságot (szemben a magánszemélyek közötti erőpárbaj esetében, ahol a szükségességnek és arányosságnak nincs ilyen szempontú mércéje; ennek indoka, hogy a hivatalos személy/magánszemély viszonyában állam-egyén kapcsolat van, és nem pedig egyén-egyén). A másik ilyen az a külső korlát, ami a perújítás egyik törvényi okában nyeri el az összefüggő értelmét. Főszabályként bűncselekményt nem valósíthat meg hivatalos személy magatartása [vö. Be. 637. § (1) bekezdés e) pont]. Az ilyen lehetőségét a törvény szintén nem engedte ki a kezéből, ahhoz kifejezett törvényi mandátum kell, s nem a hivatalos személy belátására bízott.
- [43] Jelen ügyben épp ez a kérdés volt a Kúria számára eldöntendő, s ehhez képest - a később kifejtettek

alapján - volt az jogi vizsgálat tárgya, hogy a vádlott bűncselekményt követett-e el, de a bűnösségét, illetve büntethetőségét valamely büntetőjogi törvényi ok kizárja (amint a tábla döntött), vagy eleve nem követett el bűncselekményt, avagy bűncselekményt követett el (ahogy azt az elsőfokú bíróság kimondta).

- [44] A rendőri intézkedés eredményessége nem függhet az érintett belátásától, ezért az szükség esetén kikényszeríthető. A kikényszerítés az intézkedéssel, illetőleg az intézkedő rendőrrel szemben megnyilvánuló passzív vagy aktív ellenállás leküzdését jelenti, többnyire a személyi szabadság átmeneti korlátozása révén.
- [45] Az Rtv. 19. § (1) bekezdése szerint a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.
- [46] Az Rtv. alapján a rendőr a feladatai ellátása céljából a törvényben meghatározott feltételek mellett mást felszólíthat arra, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön. Ha az érintett a felszólításnak nem tesz eleget vagy ellenszegül, a rendőr a rendőri intézkedés eredményességét a törvényben meghatározott kényszerítő eszközök alkalmazásával is köteles biztosítani.
- [47] A rendőri kényszerítő eszközt bosszú, megtorlás céljára nem szabad alkalmazni. A kényszerítő eszköz alkalmazása nem büntetés, hanem a rendőri intézkedés kikényszerítésére, az azzal szemben megnyilvánuló aktív vagy passzív ellenállás leküzdésére szolgál. Ebből fakadóan további alkalmazásának nincs helye, ha az ellenállás megtört, s ily módon a rendőri intézkedés eredményessége a továbbiakban e nélkül is biztosítható.
- [48] Az Alaptörvényből fakadó követelményekkel összhangban a rendőr nem alkalmazhat kínzást, kényszervallatást, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot [Rtv. 16. § (1) és (4) bekezdés]. A rendőri intézkedés nem lehet lealacsonyító, az ember akár szeméremérzetével, akár önérzetével össze nem férő magatartás.
- [49] A pótmagánvádló fiának elfogására és megbilincselésére a Rendőrkapitányság által kiadott elfogatóparancs alapján került sor. A házkutatás színhelyéül szolgáló ingatlanban a pótmagánvádló fiának személyét érintő további rendőri intézkedés nem történt. A pótmagánvádlóval közölték fia elfogásának okát.
- [50] A házkutatással a pótmagánvádló annyiban volt érintett, hogy annak során a fiát érintően kábítószeret kerestek a rendőrök, akiknek hatósági fellépéséhez kétség nem fér, mivel négyük közül ketten (a körzeti megbízottak) egyenruhában voltak, szolgálati gépkocsival érkeztek és közölték jövetelük célját.
- [51] A házkutatásról készült jegyzőkönyv és jelentés szerint az ingatlan tulajdonosának, miután megtudta, miért érkeztek a rendőrök, semmilyen kifogása nem volt a házkutatás ellen, és a későbbiekben sem tett panaszt.
- [52] A jogi képviselő által hivatkozott büntetőeljárás rendelkezések helytállóak ugyan, de a rendőrök, közöttük a vádlott a Rendőrkapitányság által kiadott elfogatóparancs alapján jártak el, nem voltak tehát abban a helyzetben, hogy a pótmagánvádló, mint a fia Be. szerinti törvényes képviselőjének a jogait - így különösen a másolat-kiadással kapcsolatos jogot - biztosítani tudják.
- [53] Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság a tényállásban nem részletezte, miként oktatták ki a pótmagánvádlót, és az elsőfokú bíróság helyzetértékelése helytálló annyiban, hogy a halaszthatatlan nyomozási cselekményként végrehajtott házkutatás nem felelt meg mindenben a szakmai szabályoknak, valamint a polgárokkal szemben intézkedő hivatalos személyektől elvárt higgadt és udvarias magatartás követelményének (elsőfokú ítélet 8. oldal, 9. oldal első három bekezdése), de a pótmagánvádló volt az, aki a helyszín elhagyására, illetve a meghatározott helyen lévő tartózkodásra vonatkozó jogszerű rendőri utasításnak nem tett eleget, és ezzel a házkutatás lefolytatását akadályozta.

- [54] A pótmagánvádló jogi képviselője megkérdőjelezte a rendőri intézkedés arányosságát is.
- [55] Ebben a tekintetben kétségtelenül ellentmondás feszül az első- és a másodfokú bíróság jogi álláspontja között.
- [56] Az elsőfokú bíróság álláspontja az elsőfokú ítélet 10. oldalának közepe táján olvasható: „A bíróság álláspontja szerint az adott körülmények között ez a fajta testi kényszer nem megengedett, azaz jogszerűtlen volt, alkalmas az erő kifejtés mértékétől függően indokolatlan sérülés okozására is.”.
- [57] A másodfokú bíróság álláspontja ezzel szemben az volt, hogy „az idézett jogszabályok a vádlottat az általa alkalmazott testi kényszer alkalmazását lehetővé tették, így tekintetében a Btk. 24. §-ában írt büntethetőséget kizáró ok megállapítható”.
- [58] Kétségtelen, hogy adott esetben mindkét fél - a vádlott és a pótmagánvádló is - kockázatos magatartást választott. A vádlott kockázatos magatartása a neki első fokon felrótt bűncselekmény, a pótmagánvádló kockázatos magatartása pedig egy másik bűncselekmény, hiszen a hivatalos személy elleni erőszak, a rendőri intézkedés akadályozása az elsőfokú bíróság által kétségbe nem vont eljárásnak a helyessége alapján ugyancsak ott lebeg egy állampolgár, jelen esetben a fiáért aggódó édesanya előtt. A pótmagánvádló ugyanis nem egy magánszeméllyel állt szemben, hanem egy hivatalos eljárást folytató rendőrrel.
- [59] A pótmagánvádló magatartása az intézkedő rendőrökkel szemben nem támadó vagy aktív ellenszegülő, hanem a BM rendelet 39. § (2) bekezdés a) pontja szerinti, passzív ellenszegülésként értékelhető. A rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtotta végre.
- [60] A vádlott pedig nem lépte túl a BM rendelet 40. § (1) bekezdésében meghatározott kereteket. Magatartását a Kúriának abból a szempontból kellett vizsgálnia, hogy az a pótmagánvádló emberi méltóságának sérelmével járt-e.
- [61] A BM rendelet 40. §-a szempontjából minden olyan kényszercselekmény megengedett, amely az emberi méltóság sérelmével nem jár. Ha viszont a testi kényszer elér egy olyan mértéket, amely a testi épség sérelmével jár, akkor azzal átlépte azt a határt, ami a büntetőjogi felelősség megállapításához vezethet.
- [62] Jelen ügyben a testi épség sérelmére nem került sor, a választott magatartás alapján pedig alanyi oldalon, a vádlott tudattartalmában, illetve arra való következtetéshez nem fedhető fel olyan ténybeli alap, amelyből olyan következtetést lehet levonni, hogy szándékában állt a pótmagánvádlót megaláznia.
- [63] A védő felvetésére megjegyzi a Kúria, hogy a Kúria korábbi határozatában, ahol egy vagyonőr és egy, az áruház pénztárától távozó vásárló, tehát két magánember került konfliktusba egymással, az adott terhelt magatartásával szemben nem hivatalos személy eljárása állt. Ha hivatalos személy lett volna vele szemben, akkor egyértelműen leszögezhető lenne, hogy az esetleges hibás eljárási cselekmény, mint például az eljárás indítása megalapozott gyanú hiányában, és ennek során eljárási cselekmények, kényszercselekmények végzése önmagában nem adnak alapot jogos védelmi helyzetre, védekező erő kifejtésre (Bfv.III.1.038/2016/9.).
- [64] A Kúria ebben az ügyben azt is kimondta, miszerint „egyértelmű azonban, hogy a hivatalos személy - akár gondatlan, akár szándékos - bűncselekményével szemben jogos védelemnek van helye”. A formális, eljárási jogszerűség tehát nyilván szükséges egy rendőri intézkedésnél, azonban éppen a jelen ügyben elbírált cselekmény az, ami alapján elmondható, hogy szerepe van a tartalmi (anyagi) jogszerűségnek is.
- [65] A jogi képviselő vitatta a házkutatás jogszerűségét is.
- [66] A pótmagánvádló fiának elfogása, vele szemben bilincs alkalmazása, illetve a tartózkodásául szolgáló ingatlanban a házkutatás lefolytatása attól volt halaszthatatlan, hogy az eljárás nyomozási szakaszban volt. A nyomozás során nincs meg feltétlenül a kontradiktórius eljárási jelleg, hiszen sok esetben még az illető terhelti minőségének a kiderítése, vagy a bűncselekmény tényleges tartalma, tisztázása is kérdés. Ezért a nyomozás kezdetén, amikor csupán egy feljelentésnek tekinthető

állampolgári bejelentés áll a nyomozó hatóság rendelkezésére, számonkérni a Be. szerinti későbbi - több ismeret birtokában fennálló, illetve keletkező - perjogi helyzetet, és erre építve érvelni egy konkrét fizikai magatartás megítélésének a mineműségét illetően, nyilvánvalóan közömbös.

- [67] A vád tárgyává tett bűncselekménynél az intézkedés mibenléte, jogszerűsége és a rendőri magatartás mibenléte, jogszerűsége a vizsgálendő kérdés. Így tehát nem csupán a szükségesség-arányosság a kérdés ebben az ügyben, mert ez egy kötelességteljesítésben megnyilvánuló magatartás, aminél kétségtelen óvni kell a rendőrség, illetve az állam működése iránti közbizalmat.
- [68] A Kúria álláspontja szerint kétségtelenül erőteljes magatartásról van szó, de az nem járt a testi épség vagy az egészség sérelmével, önmagában semmiképpen nem tekintendő becsületcsorbító magatartásnak, és ilyen vádlotti szándék sem állapítható meg. Az emberi méltóság sérelme ebben az esetben nem következett be, becsületcsorbító tetteges magatartásnak a tényállásban foglalt magatartás nem tekinthető.
- [69] A harmadfokú eljárásban sem bizonyításnak, sem a bizonyítási eszközök újramérlegelésének nincs helye. Ezért a jogi képviselő azon felvetése, hogy a Bodzán Lajos rendőr törzsszázlós által állítólag készített felvétel hiányából a Kúria esetleges következtetéseket vonjon le, törvényi tilalomba ütközik.
- [70] Mindezek alapján a Kúria a másodfokú bíróság ítéletet a Be. 620. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen a Be. 623. § alapján helybenhagyta, de jogcímét megváltoztatta: az ítéletábla büntethetőséget kizáró ok miatt mentette fel a vádlottat, ami a tárgyi oldalon van, a Kúria viszont úgy ítélte meg, hogy a vádlott szándéka nem terjedt ki bántalmazásra. Ennek hiányában pedig a bűncselekmény egyik törvényi tényállási eleme hiányzik, tehát nem történt bűncselekmény.

IV.

- [71] A kirendelt védő harmadfokú eljárásban való közreműködésével felmerült bűnügyi költséget a Be. 813. § (1) bekezdése alapján a pótmagánvádló viseli.

Budapest, 2020. szeptember 1.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró

A Fővárosi Ítéletábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.49/2019/14. számú ítélete a Kúria Bhar.III.1/2020/14. számú végzésével 2020. szeptember 1. napján jogerős és végrehajtható.

Dr. Márki Zoltán s.k.
a tanács elnöke